

ապրանքի ընդարձակ գործերով զբաղած է: Ունեցած է առեւտրական յարաբերութիւններ Հալէպի, Տիարպէքի-րի, Մուսուլի, Էրզրումի, Գոնեայի, Պրուսայի, Գասթէմունիի ուսական վաճառաչան քաղաքներու և Մարտիլիայի հետ: Իրեն յաջորդած են Սինան Սենեքերիմ և Սրապիոն Պաքալեանք: Ասոնց պէս ոչ սակաւ ուրիշներ ալ:

Ասոնցմէ զատ և աստիճան մը վար՝ հին ատեններէն՝ յոյներու և ֆրանկներու մանիֆաթուրայի մեծ վաճառականութիւնը վարած ժամանակէն՝ կայի՛ն ու հետզհետէ կաճէին Կ. Պոլիսի խաներուն մանաւանդ Վէզիր խանի, Եալտրղլը խանի, Բէպէճի խանի, Մեծ Նոր խանի, Սիւմպիւլլի խանի և Չաքմաքճըլարի զառ ի վայրին վրայ երկրորդական վաճառողներու խումբ մը՝ օսանի ըսուած, որոց ձեռքն էր հատորով (քովով) վաճառելը տեղացի ու դաւառացի վաճառող Էսնաֆներուն, մինչ հակով (պալիտայով) վաճառումն՝ առանձնաչորհումն էր վերոյիշեալ մեծ վաճառականներուն. և այս խրտրանքը տեւեց մինչև 1880՝ երբ մեծ վաճառականք ալ սկսան հատորով բաց վաճառել, ու այսպէս՝ օսանիութիւնը, որ բանուկ ու զատ արհեստ մըն էր հրապարակին միջակ դրամագլուխի և միջասահման կարողութեան տէր անձերու մէջ, հետզհետէ նուազեցաւ ու անհետ եղաւ՝ մեծ վաճառականներու ազահութեան և շահադիտութեան պատճառով:

Իսկ ոսկերիչներու և ակնագործներու զլխաւորներէն՝ այդ միջոցին՝ կրնանք յիշատակել Տիվրիկցի նշանաւոր Տիւզեանց հին տունէն զատ՝ կիւմիւշճի Գասպարն՝ անուանի դրամատէր ու դրամագէտ (հայրը՝ Կիւմիւշճեան Գարրիէլ աղայի), Բէօշէ օղլու Յովսէփ, Յակոբ և Պօղոս եղբարք, Չրաճեան Սարգիս, Մրմըրեան